

Az együgyű cigány

Egyszer volt, hol nem volt, a Földnek a másik oldalán, élt ott egy igen dolgos cigány. Mivel éppen nem volt neki tűzifája, hát elment a közeli erdőbe, hogy fát szerezzen magának. Felmászott egy kiszáradt fára és a fának a legvastagabb ágát kezdte maga alatt vágni. Éppen arra ment egy katona, aki látta, hogy a cigány maga alatt vágja a fát. Meg is szólította:

– Hogyan vágja maga a fát? Hiszen mindjárt le fog esni a fával együtt!

– Dehogyan esek le! Mielőtt leesnék, meg fogok kapaszkodni a másik ágban!

Alighogy ezt kimondta, egy nagy reccsenés, és bumm, tényleg leesett a nagy ággal együtt a földre. Miután semmi baja sem történt, hát szaladt a katona után, megállította őt és megkérdezte tőle:

– Vitéz uram! Álljon meg egy szóra! Ha már meg tudta azt jósolni, hogy le fogok esni a fáról, akkor biztosan azt is tudja, hogy én meddig fogok élni! Kérem, mondja meg!

A katona erre visszafordult, ránézett a cigányra, majd felnézett az égre és ezt mondta neki:

– Hát, megmondani megmondhatom! Ide figyeljen! Addig fog élni, amíg a lova hármát nem nyerít. – Azzal tovább ment.

A cigány pedig visszament a levágott faághoz, eldarabolta azt fűrészszel, felrakta a lovaskocsijára és kezdett vele lassan hazaballagni. Alig ment száz métert, amikor ismét nyerített egyet a lova. Erre szomorúan felsóhajtott:

– Jaj, édes istenkém, már csak kettő az életem!

Leszállt a kocsijáról és gyalogosan ment, mendegélt a kocsija mellett. Az út egy domboldalon haladt, és mivel nehéz volt a fa, ismét

nyerített egyet a lova. A cigány erre összekulcsolta a kezét és ismét nagy szomorúan felsóhajtott:

– Jaj, istenkém, már csak egy az életem!

Szomorúan, lehajtott fővel ballagott tovább a kocsija mellett. Az út azután egy emelkedésre vezetett fel, ezért a lovát a cigány unszolni kezdte, hogy minél hamarabb túl legyen a nehéz útszakaszon. Még segített is tolni a kocsit, és ekkor harmadszorra is elnyerítette magát a lova. Erre a cigány letérdelt a földre, összekulcsolta a két kezét, keserves sírásba tört ki és zokogva ezt mondta:

– Most már végem van! Most már meghaltam!

Erre felállt, megsimogatta a lovát, megcsókolta a lovának a háta közepét és engedte tovább menni. Végtelen nagy szomorúságában, szinte sírva, ezt mondta a lovának:

– Menjél csak lovacskám szépen haza! Én már meghaltam! Én már haza többé nem mehetek!

A ló ballagott szépen tovább az úton hazafelé, a cigány pedig lement a völgybe és ott egy pocsolya mellé lefeküdt a fűbe. El is aludt ott, s csak későn éjjel ébredt fel arra, hogy a békák igen kuruttyoltak. Ekkor félálmában így kiáltott fel:

– De szépen énekelnek ezek az angyalkák itt a mennyországban!

Mivelhogy hason feküdt, egy béka be akart mászni a tátott szájába, mire a cigány ismét félálmában ezt mondta:

– Vedd ki a kacsódat a számból te angyalka, mert még eltalálok harapni!

Ekkor végleg felébredt és keservesen felsóhajtott:

– No! Nem fekszem én itt tovább, mert úgy veszem észre, hogy itt a mennyországban még enni sem adnak nekem ezek az angyalkák!

Akkor azután már tényleg felébredt, felkelt, száraz fűvel megtörülgette a ruháit, és ment, mendegélt tovább, nagy szomorúan. Egyszer csak azon vette észre magát, hogy egy kis faluba érkezett meg. Be is ment mindjárt a szélső házba, ahol éppen egy halott volt egy

nyitott koporsóban, és siránkozva imádkoztak körülötte. Erre ő nagy hangon ezt mondta az ott siránkozóknak:

– Tegyenek gyorsan három egész kenyeret a halottnak a feje alá!

Ezt azért mondta, hogy ha három egész kenyeret tesznek a halottnak a feje alá, majd ő is odamegy a halott közelébe, és egyet kilop. De nem úgy sikerült. Először is nagy mérgesen reákiabáltak:

– Menj most a fenébe! Nemhogy azt mondanád, hogy: „isten nyugtassa a halottakat”, hanem még hogy három kenyeret tegyünk a feje alá! Minek a halottnak a kenyér, te bolond? – Azzal elkergették onnan.

Alig ment néhány házzal tovább, ott meg az utcán egy leölt hízott disznót porzszöltek, zsúpszalmával. A cigány odakiáltott:

– Isten nyugtassa a halottakat!

– Bolond vagy te cigány! – mondták ott neki. – Nem azt kell mondani, hanem azt, hogy: „alul-felül csöpögjön a zsírja!” – Azzal onnét is elkergették.

Ment, mendegélt a cigány tovább. Nagy sokára betért egy másik faluba, hol a legszélső ház lángokkal égett. Odakiáltott hát az emberáradatnak:

– Alul-felül csöpögjön a zsírja!

A ház gazdája nagy mérgesen visszakiáltott:

– Hát még ilyent mondani! Nem hogy szó nélkül fogna egy kannát és hordaná a vizet a tűzre, hanem még ilyen számárságokat beszél!

Azután villára szúrtak egy csomó szalmát és a cigány után futottak vele, de annak gyorsabbak voltak a lábai és meg sem állott, csak a falu másik végén. Ott pedig, egy utcai kút mellett verekedett két legény, valamin biztosan összevesztek. A kút mellett két vödör is volt. A cigány gyorsan meghúzta a gémeskúton a két üres vödröt és az egyik vödörrel jól szemén loccsantotta a földön fetregő fiúkat. Azok mind a ketten gyorsan talpra ugrottak, hogy megfojtsák a cigányt, amiért leöntötte őket vízzel. De ebben a pillanatban valahonnét odakerült egy

fehérhajú, ősz szakállú öregember, aki védelembe vette a cigányt és ezt mondta a legényeknek:

– Ne bántsátok ezt a szegény embert, hiszen ő csak jót akart tenni veletek! Úgy látom, hogy már elfelejtettétek azt a kis verset, amelyre még én tanítottalak benneteket, hogy: „Verekedés, civakodás, mind a kettő csúnya szokás. Annál szebb az egyetértés, s az áldást hozó megférés!”

A cigányhoz pedig így szólt:

– Te pedig fiam, máskor ne vízzel öntsd le a verekedőket, hanem szépen megkérve őket, ezt mond nekik: „Pistyi bácsi, te se bánts, Jancsi bácsi, te se bánts!”

A cigány megköszönte az ősz hajú, ősz szakállú öregembernek, hogy megvédte őt, megköszönte a jótanácsát is és tovább ment. Alig ment vagy százméternyire, ott pedig, két kutya verekedett, dühösen harapták egymást. A mi emberünk odament a két verekedő kutyához és ezt mondotta nekik:

– Pistyi bácsi, te se bánts, Jancsi bácsi, te se bánts!

Meg is akarta őket simogatni, de a két dühös kutya nem értette meg az emberi hangot és a cigányt széjjelszaggatták, darabokra tépték. Ez lett a mese vége, vessük a vízbe és aki nem hiszi el, az szaladjon érte!